

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8Csp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201860
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821201860.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Tomášom Rudášom v právnej veci žalobkyne: H. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom v J., M. K. č. XXX/XX, zastúpeného: Občianske združenie OSPO Martin - OCHRANA SPOTREBITEĽA, IČO: 52 354 237, so sídlom J. Š. Šikuru 45850/1, 036 01 Martin, proti žalovanému: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., IČO: 36 432 105, so sídlom v Bratislave Vajnorská 100/A, 831 04, v konaní o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá v zmluve č. 3996610510 zo dňa 16.7.2010 je neplatná.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 24.11.2020 osobne na Okresný súd Prievidza domáhal voči žalovanému určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je v zmluve o úvere v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona, neoznačuje napríklad výšku pohľadávky, o ktorú sa jedná a takisto je pripravená na vopred predloženom formulári.

3. Žalovaný k veci uviedol, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je nielen platným právnym úkonom, ale aj platným zabezpečovacím prostriedkom v zmysle § 551 OZ.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi ako žaloba, zmluva o úvere, oznámenie zmeny čísla účtu, výplatná páska pracovníka, predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľov mzdy, výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy, vyjadrenie k žiadosti, aktuálny stav pohľadávky k 30.4.2021, aktuálny stav úveru k 23.4.2021, výpis z OR, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia z 28.5.2021, vyjadrenie k žalobe, vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovaného s prílohami, rozsudok KS TN 17CoCsp/34/2020, rozsudok KS Banská Bystrica 13CoCsp/13/2020, vyjadrenie žalovaného k výzve a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

6. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu

plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

7. Podľa § 570 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok. Ak sa nahrádza záväzok zriadený písomnou formou, musí sa dohoda o zriadení nového záväzku uzavrieť písomne. To isté platí, ak sa nahrádza premlčaný záväzok.

8. Podľa § 571 OZ, doterajší záväzok sa pokladá za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku.

9. Podľa § 551 ods. 1, 2, 3 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

10. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

11. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bezprávneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

15. Podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

16. Podľa § 7 ods. 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti.

17. Podľa § 8 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak s prihliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostredku opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

18. Podľa článku III. bod 1 Smernice Rady 93/13 EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach strán vzniknutých na základe dôvery.

19. Súd obdobne ako Krajský súd v Trenčíne v konaní sp. zn. 17CoCsp/34/2020 považoval predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v § 5a Zákona č. 250/2007 Z. z., keď nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledku jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Podľa názoru súdu dohoda o zrážkach zo mzdy nie je uzavretá ani len na samostatnej listine a je inkorporovaná do textu zmluvy o úvere jednou vetou. Žalovaný, ktorý je povinný preukazovať dôkazné bremeno dôkazné bremeno nijako nepreukázal poučenie spotrebiteľa o dôsledkoch jej uzavretia a možnosti ju odmietnuť. Súd má za to, že nie je možné opomenúť skutočnosť, aby predávajúci, ktorý koná v rámci zákonom uloženou povinnosťou dodržiavať riadnu odbornú starostlivosť upozornil spotrebiteľa tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážlivé rozhodnutie, tak v dohode o zrážkach zo mzdy neurobil. Žalovaný nepreukázal, že by jeho právny predchodca vysvetlil žalobcovi, čo uzavretie oboch dohôd znamená a aké to bude mať pre neho dôsledky, aby mohol urobiť uvážené a slobodné rozhodnutie. Poučenie o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach je výslovnou zákonnou podmienkou jej platnosti. Ak by zákonodarca predpokladal, že stačí dohodu spotrebiteľovi len písomne predložiť k podpisu, nech si ju ten prečíta a sám pochopí jej význam a dôsledky, potom by normatívne nezakotvil takúto špeciálnu poučovaciu povinnosť. Zároveň platí vyvrátiateľná právna domnienka ustanovená v § 53 ods. 3 OZ, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje za dojednanú individuálne, pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Dôkazné bremeno zaťažuje predajcu. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zmluvná podmienka bola individuálne vyjednaná. S výnimkou podpisu žalobca nemohol ovplyvniť obsah dohody, ktorá bola vopred pripravená. Nie je možné urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednanie, ale vo vopred predformulované dojednanie, s ktorým súhlas, či nesúhlas mohol žalobca vyjadriť len tak, že zmluvu o úvere buď akceptuje alebo nie. Nič nebráni tomu, aby jedna strana kontraktu pripravila a predtlačila text zmluvy, či dohody, avšak zákon venuje mimoriadnu pozornosť práve tomu, aby spotrebiteľ nielenže mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale, aby aj reálne mohol ovplyvniť ich obsah, napr. slobodným vyznačením alternatívy súhlasím/nesúhlasím, pričom v danom prípade žalovaný nepreukázal, že by žalobca mal možnosť dohodu ovplyvniť. V kontexte vyššie uvedeného, že zmluva o úvere a dohoda o zrážkach zo mzdy neboli vyhotovené a podpísané ako 2 samostatné listiny v zmysle § 5a Zákona o ochrane spotrebiteľa, žalovaný nebol informovaný o obsahu dohody, a že zo mzdy mu bude strhávaná len tá časť mzdy, ktorá má slúžiť na úhradu splatných záväzkov a takisto nebol vymedzený mechanizmus uskutočňovania zrážok, nebola uvedená výška pohľadávky žalobcu voči žalovanému, taktiež uvedenie možnosti odmietnuť podpísanie dohody osobitnou formou poučenia, pričom bolo nesporné, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou pre čerpanie úveru, súd takúto dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil ako neplatnú.

20. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods.1 CSP. Súd úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, ktoré predstavujú v rozsahu jeho čistého úspechu v konaní 100%.

21. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie vo vyhotovení trojmo do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pre súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.